

tíðindablaðið

Útgevandi: p/f sosialurin

Ábyrgdarblaðstjóri: Jan Müller

Politiskur- og fyrirtaksblaðstjóri: Krisjan Dahl

Blaðfólk: Høgni Djurhuus, Dagny Joensen og Jóhann Mortensen

Uppseting: p/f sosialurin. Prent: p/f pressan 1981

sosialurin

Argjavegur 26
Postsmoga 76,
3800 Tórshavn
telefon 11820

Føroyar uttan mið og mál

UTTAN MIÐ og mál siglir føroyska skútan fyri fullum seglum. Ongin veit hvar vit skulu og teir sum hava róðurtørn lata bara standa til. Ja, teir viðganga at vit sigla uttan mið og mál.

FYRI EINUM ári síðani søgdu umboðini fyri sjálvstýrisflokkin á tingi, at figgjarlógin var dottin á gólvið, og at allur figgjarpolitikkin lá í knúsi. Í hesum sambandi er vert at undirstrika, at tað er sjálvstýrisflokkin, sum umsitur figgjarmál í landsstýrinum.

FYRI TRIMUM vikum síðani varð ein ætlan um stóra ídnaðarúbygging á Sundi framlagd. Í sambandi við framløguna, sum annars kom frá privatari síðu, hevði lögmaður orðið. Lögmaður, sum umsitur ídnaðarmál í landsstýrinum segði ella viðgekk, at vit heldur ongan ídnaðarpolitikkin hava.

FYRI NØKRUM døgum síðani kom seinasta frágreiðingin frá ráðgevandi nevndini viðvíkjandi Føroyum. Nevndin sigur at hallini á handilsjavnanum og gjaldsjavnanum eru alt ov stór og stóðugt vaksandi. Eisini sigur nevndin at uttanlandsskuldin er komin uppá 2,2 milliardir krónir og at hendan eisini er vaksandi. Ráðgevandi nevndin kemur til ta niðurstøðu at føroyski búskapurin er ósunnur.

ALLIR TEIR, sum vilja fremja ilgur í fiskiskip siga, at vit ongan fiskivinnupolitikkin hava. Hesir fáu undirtøku fyri sínum sjónarmiðum frá okkara laksamonnum, okkara rækjumonnum — ja, frá so at siga øllum okkara fiskimonnum og øllum teimum, sum hava eitt ella annað tilknýti til fiskiskap ella fiskivinnu. Stuðulslóggávan til fiskivinnuna fær hvarki undirtøku frá Føroya Fiskimannafelag, Meginfelag Útróðrarmanna ella Landleiðini.

oddagrein

HER ERU TAÐ ikki Per ella Pól ella andstøðan á tingi sum gevur førða politikkinum skósmál. Tað er flokkurin sum umsitur figgjarmál í landsstýrinum. Tað maðurin sum umsitur ídnaðarmál í landsstýrinum. Tað er ráðgevandi nevndin viðvíkjandi Føroyum sum er sett av forsætismálaráðnum. Og tað eru einstaklingar og felagsskapir sum hava við okkara høvuðsvinnu at gera.

TÁ SEINASTA landsstýri sat søgdu andstøðuflokkarnir at vend átti at koma í. Tann størsti andstøðuflokkurin tá, segði seg hava eitt alternativ til tann førða politikkin, men vildi ikki siga meira um hetta alternativ. Tað skuldu vit fáa at siggja tá flokkurin kom til stjórnarvaldið. Í dag undrar tað ongan at alternativ við eitt dulmál.

FØROYINGAR mugu ásanna at vend er komin í. Men vendin var ikki til nakran bata. Hvarki fyri tann einstaka ella fyri samfelagið sum heild. Alternativ við var at lata skútuna reka fyri vánd og vind og at tærna inn. Soleiðis hava Føroyar nú í skjótt fyra ár siglt uttan mið og mál. Føroyski veljarin má nú purra teir út sum hava havt róðurtørn og koyra teir í land við koyggjusekkinum.

SÍÐANI mugu aðrir taka um stýrivælin. Flokkar sum eru førir fyri at lappa hin knústa figgjarpolitikkin saman aftur. Sum eru førir fyri at reka ein miðvísan ídnaðarpolitikkin og ein miðvísan fiskivinnupolitikkin og sum kunnu endurreisa ein sunnan búskap í landinum. Hetta verður ikki nøkur løtt uppgáva. Men javnaðarflokkurin er til reiðar at gera tað.

Sendið
lesarabrevini
til Sosialin

Hugsid tykkum um, tað man vera tað besta

Mær var dettandi á eina grein, ið stóð í Dagblaðnum fyri páskir — ivaleyst hevur hon verið í øðrum bløðum eisini.

Hon var ikki so óhugnalig at lesa, sum lestrarin hjá Óla, sum nú eru nakað turrisligir — sama fordæmndi svassið øll hesi árin, hann hevur verið uppi í politikki.

Eðun var tað, ið skrivaði um ferjuleguna í Kirkjubø. Sum eg skilji á honum, so er tað javnaðar- og tjóðveldismenn, sum eru so hart imóti hesi ætlan. Men har haldi eg, at Eyðun enn einaferð fer skeivur.

Bæði javnaðar- og tjóðveldisfólk eins og føroyingar flestir vita, at frægasta plássid til ferjulegu er við Kirkjubø.

Hetta man Eyðun, sum heldur seg hava skil fyri málinum, eisini vita.

Hinvegin meina vit, at tað ikki her skal farast fram eftir fummum, sum fólkaflokkurin, við øllum hann nertur við, hevur sýnt so gott hegni til.

Her má hugsast væl og virðiliga, áðrenn spaðin verður settur í.

Teir klóku siga, at forgrípurnir ikki mugu forfarast, og rætt hava teir í tí. Fólkaflokkurin við ferðslumálaráðharranum á odda sigur, at teir altíð kunnu pjössast uppá aftur um t.d. múrurin skuldi farist.

Vit javnaðarmenn vita harafturimóti, at ferjulega kann gerast á staðnum so skinsamiliga, at hvørki fornminni ella landaeki

verður skemmað — og hetta haldi eg okkara menn vilja eins og alt Føroya fólk.

Annars haldi eg ikki, at risa-vakstrarhúsið miðskeiðis í fornu byggingi er minni skemd enn snøggliga laðaðir verjugarðar í sjóarmálanum. Hvi hetta skrimsl ikki er farið niðan í liðina er ófatuligt.

Niðurstøðan hjá okkum sandoingum er, at vit allir sum ein eru fegnir um at fáa eina ferjulegu í Kirkjubø — men við ansni fyri umhvørvinum.

Men val stendur fyri durum. Í so máta eru greinirnar hjá Eyðun um fuglar, frið og ferjulegu — og hvat tað næsta so má verða — væl skiljandi.

QW

Ósømiligt tvætl

Í blaðnum tann 18. apríl er ein sokallað »yrking« undir yvirskrivningi »Lærarastørv í fólkaskúlanum«.

Tað sum sermerkir hesa annars marghátligu »yrking« er tann heilt opinlýsa manglandi virðingin fyri ávísun trúarsamkomu og at gjøldur verður gjørdur burtur úr eini ávísari familju vegna hennara støðutakan til ávísar samfelagsspurningar.

Tað skal her verða átal-

að at Sosialurin hýsir slíkum undir dulnevni, sum stríðir beint móti tí, sum Sosialurin annars sigur seg at virka fyri, nevniliga virðing fyri trúarvirðiskiftum hjá fólk, og annars virðingina fyri rættinum hjá øllum at hava síni egnu sjónarmið um øll samfelagsviðurskipti, og t.v.s. eisini sjónarmið, sum vit sjálvi ikki taka undir við.

Vist skulu vit verja skrivifrælsið eisini. Men hetta má vera undir per-

sónligari ábyrgd, so tann sum vil føra fram sjónarmið, sum hesi nevndu, má gera tað undir egnum navni. Tilfar við dulnevni heftir blaðið fyri, og tað má vera eitt krav frá okkum, sum hava tilknýti til Sosialin, at blaðstjórnin syrgir fyri, at blaðið heldur seg frá tí runudýki, sum vit annars við røttum ákæra aðrar at valka sær í.

Óli Jacobsen

Hvat er Ríkisfelagsskapurin Sverre Midjord?

Hesin spurningur verður settur mær í Sosialinum nú um dagarnar. Eg svari vanliga ikki dulnevndarbrøvum, men hetta fari eg tó at gera nakrar viðmerkingar til.

Eg havi jú mangan bæði í skrivning og í talu týðiliga og greitt sagt mína støðu til henda felagsskap, og eg vil eisini her týðiliga undirstrika, at tað er ein felagsskapur.

Hvat er Ríkisfelagsskapurin, ljóðar spurningurin. Hann er fyrst ein felagsskapur ímillum tvey lond, ein felagsskapur ímillum tvey fólk, sum sjálvi ymisk uppá so mangan mátar, tó við hesum felagsskapi hava greitt stórar samfelagsuppgávur.

Ríkisfelagsskapurin er fyri mær tann felagsskapur, ið hevur veitt møguleika fyri stóra framburðinum í samfelag okkara. Hann hevur stuðla

skilagóðum føroyskum politiskum tiltøkum og fólkunum sjálvum í djervu stremban tess imóti veruligum sjálvbjargni.

Ríkisfelagsskapurin er eisini, og tað hevur fyri meg stóran týðning, tann tryggileiki, sum gomlum og sjúkum, einkjum er vunnin — frá 1958 at fáa í ellisrentu 119 krónur annan hvønn mánaða til hjún, til at fáa sømug kor, at tryggjað verður teimum sum hava lagt grundarlagið undir samfelagið FØROYAR eisini eru vunnin góð kor, nú megin gongur frá, uttan mun til inntøku.

Hetta er ikki nakað vit fáa, hetta er ein rættur, sum vit eiga.

Ríkisfelagsskapurin er skúlaskapur okkara, er sjúkrahúsverkið við tí rætti, sum allir føroyingar eiga at fáa viðgerð á donskum sjúkrahúsum á líka fót við aðrar ríkis-

borgarar, og tilskotið til Sjúkrahúsverkið Føroya, úthyggingar bæði í Tórshavn, í Klaksvík og í Suðuroy.

Ríkisfelagsskapurin er tilskot til teir føroysku sjúkrakassarnar.

J, felagsskapurin er tann rættur, við sum ríkisborgarar hava og ikki at gloyma yvirsktið í nationalbankanum, sum uttan orð ella boð kemur føroyska samfelagnum beinleiðis tilgóðar.

Og til seinast, hesin felagsskapur tryggjar okkum, at tað føroyska samfelagið ikki verður stýrt á húsagang við talan og virkan fyri sjálvstýri. Vit hava tað, sum mong onnur lond tráa eftir, ikki beinleiðis tjóðarfrælsi, men livsfrælsi. Hetta er ríkisfelagsskapurin fyri meg.

Sverre Midjord